

prima instanță: (Curtea de Alel Chișinău) Ala Nogai

DECIZIE

15 februarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ  
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,  
judecători

Galina Stratulat  
Oleg Sternioală  
Dumitru Mardari

examinând recursul declarate de către avocatul Alexandru Bot în interesele  
lui Andrei Cârdei,

în cauza civilă privind încetarea procedurii falimentului față de Societatea cu  
Răspundere Limitată „Idal Congrup”,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2016 prin care  
s-a încasat de la administratorul societatea cu răspundere limitată ”Idal Congrup”,  
Cârdei Andrei în beneficiul lichidatorului societății cu răspundere limitată ”Idal  
Congrup” Popa Valeriu, onorariul fix în mărime de 133 195 lei,

c o n s t a t ă :

Prin hotărârea Curții de Apel Economice din 25 ianuarie 2010, a fost intentat  
procesul de insolabilitate față de societatea cu răspundere limitată „Idal  
Congrup”, mun. Chișinău, str. Mihai Eminescu, 48/2, c/f 1007600009410.

Prin hotărârea Curții de Apel Economice din 24 ianuarie 2011, a fost  
confirmat planul de redresare a solvabilității societate cu răspundere limitată „Idal  
Congrup”, prin care s-a menținut realizarea planului de către instanța de judecată,  
membrii comitetului creditorilor, administratorul insolabilității.

Prin hotărârea Curții de Apel Economice din 11 martie 2011, a fost încetat  
procesul de insolabilitate a societatea cu răspundere limitată „Idal Congrup”, cu  
continuarea procedurii planului, prin care debitorul a reintrat în dreptul de  
administrare a masei debitoare.

La 05 septembrie 2016, lichidatorul societatea cu răspundere limitată „Idal  
Congrup”, Popa Valeriu, a depus raportul final și a solicitat încetarea procesului de  
insolvabilitate ca urmare a distribuirii finale a masei debitoare, cu pronunțarea  
hotărârii de încetare a procesului de insolabilitate și de radiere a debitorului din  
Registrul de Stat a persoanelor juridice.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2016, a fost aprobat  
raportul final și bilanțul de lichidare, fiind dispusă încetarea procedurii falimentului

intentat față de societatea cu răspundere limitată „Idal Congrup”, IDNO 1007600009410, adresa juridică mun. Chișinău, str. Eminescu, 48/2; lichidarea societatea cu răspundere limitată „Idal Congrup”, IDNO 1007600009410, adresa juridică mun. Chișinău, str. Eminescu, 48/2; radierea din Registrul de stat al persoanelor juridice; considerarea ca stinse creanțele creditorilor, cu excepția creanței neachitate față de creditorul garantat BC „Moldova Agroindbank” SA; respingerea cererii Inspectoratului Fiscal de Stat privind emiterea încheierii, în temeiul art. 159 alin. (4) din Legea insolvențității, de încasare a creanțelor neachitate față de bugetul public din contul persoanei culpabile.

Considerând ilegală hotărârea instanței de fond, la 24.11.2016, Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău, Direcția Administrare Fiscală Centru a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2016 și remiterea dosarului în instanța de fond pentru rejudecare.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 08 februarie 2017 s-a respins recursul declarat de Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău și s-a menținut hotărârea Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2016, în pricina civilă privind încetarea procedurii falimentului față de societatea cu răspundere limitată ”Idal Congrup”.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2016 s-a admis cererea lichidatorului societății cu răspundere limitată ”Idal Congrup”, Cârdei Andrei în beneficiul lichidatorului societății cu răspundere limitată ”Idal Congrup”, Popa Valeriu onorariul fix în mărime de 133 195 lei (f.d. 147).

La 05 ianuarie 2015 avocatul Alexandru Bot în interesele lui Andrei Cârdei a depus cerere de recurs prin care a solicitat repunerea în termen a recursului, casarea integrală a încheierii Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2016 privind încasarea remunerației lichidatorului societății cu răspundere limitată ”Idal Congrup” cu remiterea pricinii la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău într-un alt complet de judecată.

Cererea de recurs a fost înaintată în temeiul art. 432 alin. (3) lit. b) și c) și art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă.

În motivarea cererii de recurs a menționat că, încheierea recurată a fost pronunțată în lipsa recurentului sau a reprezentantului acestuia. Cu încheierea a luat cunoștință la 21 decembrie 2016 .

Cu referire la fondul cauzei, au reținut că, instanța de insolvențabilitate a adoptat încheierea fără a lua în considerație prevederile art. 70 alin. (13) din Legea insolvențității care stabilește răspundere solidară a organelor de conducere.

În acest sens, a indicat că, instanța de apel nu a atras în proces contabilii societății debitoare, or potrivit legii ei sunt pasibili de răspundere solidară.

De asemenea, a menționat că, la 10 noiembrie 2016, ora 07:00 în adresa judecătorului Ala Nogai prin intermediul poștei electronice a Curții de Apel Chișinău a expediat cerere de amânare a pricinii.

În motivarea cererii a fost invocat faptul că avocatul lui Cârdei Andrei, Bot Alexandru nu se poate prezenta în ședința instanței pentru ora 11:00, deoarece la ora 10:00 era citat pentru a se prezenta în ședința Curții de Apel Cahul în cauza

societatea cu răspundere limitată ”Bantcarad” vs Serviciul Vamal, Biroul Vamal Cahul.

Astfel, a menționat că deși cererea de amânare a fost recepționată de instanța de apel aceasta nu a fost pusă în discuție, or, pe marginea acesteia urma să se emită o încheiere protocolară.

În conformitate cu art. 8 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012 hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Cu referire la termenul de depunere a recursurilor, instanța de recurs relevă următoarele.

Curtea de Apel Chișinău a emisă încheierea contestată la 10 noiembrie 2016.

Prin scrisoarea nr. 34925-4 din 21 decembrie 2016 Curtea de Apel Chișinău a expediat părților copia încheierii, însă la materialele cauzei nu este dovada recepționării (f.d. 164).

Cererea de recurs a fost depusă la 05 ianuarie 2016, respectiv recursul se consideră depusă în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 426 alin. (1) și (3) din Codul de procedura civilă, recursul împotriva încheierii se depune și se examinează în modul stabilit de prezentul capitol, cu excepțiile stabilite de prezenta secțiune.

Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Potrivit art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Analizând legalitatea încheierii atacate, prin prizma argumentelor invocate în cererea de recurs, Colegiul consideră recursul drept întemeiat și care urmează a fi admis din următoarele motive.

Cu referire la neatragerea în proces a persoanelor pasibile de răspundere solidară, se reține următoarele.

Prin încheierea recurată s-a dispus încasarea din contul administratorului societății cu răspundere limitată ”Idal Congrup” Cârdei Andrei în beneficiul lichidatorului societății cu răspundere limitată ”Idal Congrup”, onorariul fix în mărime de 133 195 lei.

În acest sens, art. 73 alin. (13) din Legea insolvenței, nr. 149 din 29 iunie 2012 prevede că în cazul în care se constată că debitorul nu dispune de bunuri sau că bunurile lui nu pot acoperi cheltuielile procedurii de insolvență sau ale procedurii falimentului, achitarea onorariului fix administratorului/lichidatorului, precum și compensarea cheltuielilor aferente se trec în mod solidar, prin încheiere judecătorească, în obligația organelor de conducere ale debitorului consemnate la art. 247. Încheierea judecătorească se emite cu citarea administratorului/lichidatorului, a membrilor organelor de conducere ale debitorului în a cărui

obligație se cere trecerea acoperirii cheltuielilor masei debitoare, a președintelui comitetului creditorilor.

Articolul 247 din Legea insolvenței stabilește că, membri ai organelor de conducere ale debitorului pot fi: debitorul persoană fizică ce desfășoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale sau al gospodăriei țărănești (de fermier), administratorii societăților comerciale, membrii organelor executive, membrii consiliilor de supraveghere (de observatori), lichidatorii și membrii comisiilor de lichidare, contabilii.

Respectiv, instanța de insolvență urma să identifice organele de conducere, în sensul legii insolvenței și să examineze posibilitatea încasării remunerației lichidatorului în mod solidar de la organele de conducere.

Cu referire la examinarea cererii de încasare a remunerației în lipsa lui Cârdei Andrei, sau a reprezentantului acestuia se reține următoarele.

La 05 septembrie 2016 administratorul autorizat, lichidatorul societății cu răspundere limitată "Idal Congrup", Popa Valeiu a depus cerere privind cuantumul de remunerare a lichidatorului prin care a solicitat dispunerea achitării onorariului fix a lichidatorului Popa Valeriu, în sumă totală de 133195,00 lei pe contul administratorului societății cu răspundere limitată "Idal Congrup" în persoana lui Cârdei Andrei pentru îndeplinirea atribuțiilor (f.d. 85,86, Vol. VIII).

Conform procesului-verbal al ședinței de judecată din 13 octombrie 2016 s-a amânat ședința de judecată, s-a stabilit data următoarea a ședinței de judecată pe 10 noiembrie 2016, ora 11:00 cu citarea repetată a lui Cârdei Andrei și a avocatului Alexandru Bot cu expedierea copiilor cererii privind cuantumul de remunerare a lichidatorului (f.d.98,99, Vol. VIII).

Prin citație, Curtea de Apel Chișinău la citat pe Cârdei Andrei și Bot Alexandru pentru a participa la ședința de judecată din 10 noiembrie 2016, ora 11:00, anexînd și copia cererii privind cuantumul de remunerare a lichidatorului (f.d. 102).

Avocatul Alexandru Bot a recepționat citația la 31 octombrie 2016 potrivit avizului de recepție (f.d. 121, Vol. VIII), iar avizul de recepție expediat lui Cârdei Andrei a fost restituit de către oficiul poștal cu mențiunea "plecat" (f.d. 122, Vol. VIII).

La 10 noiembrie 2016, ora 07:00, avocatul Bot Alexandru a depus cerere prin intermediul poștei electronice la Curtea de Apel Chișinău prin care a solicitat amânarea judecării cauzei numită spre examinare pentru 10 noiembrie 2016, ora 11:0, pe motiv că la data și ora respectivă este antrenat în judecarea pricinii civile societatea cu răspundere limitată "Bantcarad" împotriva Biroului Vamal Cahul, care se va desfășura la sediul Curții de Apel Cahul.

În mesaj era indicat că cererea este adresată judecătorului Ala Nogai în cauza civilă, societatea cu răspundere limitată "Idal Congrup" în proces de insolvență (f.d. 128, Vol. VIII).

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 10 noiembrie 2016, instanța de insolvență a constatat că Cârdei Andrei a fost citat legal în ședința de judecată, iar la etapa cereri și demersuri nu este indicată punerea în discuției a

cererii de amânare a cauzei, depusă de avocatul Bot Andrei (f.d. 144-146, Vol. VIII).

Luînd în considerație cele constatate supra, se menționează că, articolul 6 al Convenției, interpretat în ansamblu, garantează dreptul persoanei de a participa efectiv la procesul său. Acesta include, *inter alia*, nu doar dreptul de a fi prezent, dar și de a asculta și a urmări procesul (a se vedea, spre exemplu, *Stanford v. the United Kingdom*, hotărâre din 23 februarie 1994, Seria A nr. 282-A, § 26; *Barberà, Messegué and Jabardo v. Spain*, hotărâre din 6 decembrie 1988, Seria A nr. 146, § 78). Acest drept face implicit parte din esența conceptului procedurii contradictorii (a se vedea *Colozza v. Italy*, hotărâre din 12 februarie 1985, Seria A nr. 89, § 27).

Dreptul la o procedură în contradictoriu implică în principiu facultatea părților dintr-un proces penal sau civil de a lua la cunoștință de orice document sau observație prezentată în fața judecătorului, chiar de un magistrat independent, în vederea influențării deciziei sale și discutării ei [*Ruiz-Mateos împotriva Spaniei*, pct. 63; *McMichael împotriva Regatului Unit*, pct. 80; *Vermeulen împotriva Belgiei*, pct. 33; *Lobo Machado împotriva Portugaliei*, pct. 31; *Kress împotriva Franței (MC)*, pct. 74].

Mai mult ca atât, doar părțile în litigiu pot hotărî dacă documentul transmis instanței, sau un element de probă furnizat de martori, impune comentarii din partea lor.

În fapt, posibilitatea de a se exprima asupra oricărui element aflat la dosar (inclusiv cele obținute din oficiu: *K.S. împotriva Finlandei*, pct. 22) face ca justițiabilii să aibă încredere în funcționarea justiției (*Nideröst-Huber împotriva Elveției*, pct. 29; *Pellegrini împotriva Italiei*, pct. 45).

În speță, potrivit art. 206 alin. (3) din Codul de procedură civilă, dacă pîrîtul, înștiințat legal despre locul, data și ora ședinței de judecată, nu s-a prezentat în judecată și nu a comunicat instanței motivul neprezentării sau dacă motivele sînt considerate de instanță ca fiind neîntemeiate, sau dacă pîrîtul nu a solicitat examinarea pricinii în lipsa sa, instanța o examinează în lipsa acestuia.

În conformitate cu art. 203 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererile și demersurile participanților la proces în problema judecării pricinii se soluționează prin încheiere judecătorească, după ascultarea opiniilor celorlalți participanți la proces.

Respectiv, prin prisma principiului disponibilității părților și nemijlocirii, instanța de judecată era obligată să pună în discuție cererea de amânare pentru ca potrivit art. 206 alin. (3) din Codul de procedură civilă să decidă asupra temeiniciei motivelor amânării.

Mai mult la materiale cauzei este anexată cererea de amânare a examinării cauzei care a fost expediată pe poștă electronică, la 10 noiembrie 2016, ora 07:00.

Or, faptul că instanța de judecată a recepționat-o după finisarea ședinței, conform înscrierilor de pe aceasta nu poate fi imputabilă recurentului, recepționarea cererii de către instanța de apel presupune și momentul luării de cunoștință cu aceasta.

În concluzie instanța de recurs, constată că examinarea cererii lichidatorului societății cu răspundere limitată "Idal Congrup" Popa Valeriu cu privire la

încasarea remunerației a fost examinată cu încălcarea principiului contradictorialității, or cererea de amânare urma să fie pusă în discuție în cadrul ședinței de judecată.

Luând în considerație cele menționate supra, încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2016 fiind adoptată cu aplicarea eronată a normelor de drept procedural urmează a fi casată cu trimiterea pricinii spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, instanță de insolvabilitate.

Eroarea menționată nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul depus de către avocatul Alexandru Bot în interesele lui Andrei Cârdei.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2016 prin care s-a încasat de la administratorul societatea cu răspundere limitată "Idal Congrup", Cârdei Andrei în beneficiul lichidatorului societății cu răspundere limitată "Idal Congrup" Popa Valeriu, onorariul fix în mărime de 133 195 lei, cu trimiterea pricinii la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, instanță de insolvabilitate în același complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,

Galina Stratulat

judecători

Oleg Sternioală

Dumitru Mardari